

РЕЗЮМЕТА НА НАУЧНИТЕ ПУБЛИКАЦИИ

на редовен докторант **Дарина Стоянова Стоянова**

за придобиване на ОНС „Доктор“

в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки,
професионално направление 3.8. Икономика; научна специалност „Икономика и
управление (селско стопанство)“

ПУБЛИКАЦИИ ВЪВ ВРЪЗКА С ПОКАЗАТЕЛИ ОТ ГРУПА „Г“:

Т.б. Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация

1. **D. Stoyanova, D. Stoyancheva.** 2020. Influence of state grants upon effectiveness of the enterprises in the Agricultural sector. *Trakia Journal of Science*, Vol. 18, Suppl. 1, pp. 607-613. (ISSN 1313-7069 (print); ISSN 1313-3551 (online))

Abstract:

This report aims to analyze the impact of state grants upon the effectiveness efficiency of the enterprises in the Agricultural sector. The presence/absence of the correlation between the “received state grants - financial results from the activity of the agricultural enterprises” was studied. The efficiency of agricultural enterprises is expressed through the indicators of profitability and productivity. The empirical data for a period of 10 years 2008 – 2017 were shown in the study. The main activities of the surveyed enterprises are crop, livestock and combined - crop-livestock. Based on the results obtained, it is expected that the receipt of grants will have a positive influence on the performance of enterprises in the agricultural sector, measured by indicators of effectiveness and productivity. The following research hypotheses have been proved: the positive effect of the grant is more obvious in larger agricultural enterprises, which have higher productivity and profitability compared to small and medium-sized farms; agricultural enterprises which receive grants and are characterized by higher investment activity and are also characterized by higher innovation activity; based on the predominant number of crop enterprises, it is assumed that this type of activity leads to the achievement of higher financial results as a result of the activity of the agricultural enterprises; the age of the enterprises, expressed through the years of their activity, contributes significantly to higher profitability and productivity of the carried out activity.

Резюме (превод):

Настоящият доклад има за цел да анализира влиянието на безвъзмездната държавна подкрепа върху ефективността на предприятия в Аграрния сектор. Изследвано е наличието/отсъствието на зависимостта „получена безвъзмездна финансова подкрепа – финансови резултати от дейността на ЗП“. Ефективността на земеделските предприятия (ЗП) е изразена чрез показателите за рентабилност и производителност. В изследването са ползвани емпирични данни за период от 10 години 2008 – 2017г. Основните дейности на изследваните предприятия са растениевъдство, животновъдство и комбинирана – растениевъдно-животновъдна. Въз основа на получените резултати се очаква получаването на безвъзмездни финансови средства да влияе положително върху резултатите от дейността на предприятията в Аграрния сектор, измерени чрез показателите за ефективност и производителност. Поставени са следните хипотези за изследване: положителният ефект от безвъзмездното финансиране се проявява в по-голяма степен при по-големите земеделски предприятия, които са с по-висока производителност и рентабилност спрямо малките и средни стопанства; ЗП, които получават безвъзмездна държавна подкрепа и се характеризират с по-висока инвестиционна активност се характеризират също с по-висока иновационна активност; на база преобладаващия брой растениевъдни предприятия се предполага, че този вид дейност води до реализирането на по-високи финансови резултати от дейността на ЗП; възрастта на предприятията, изразена чрез годините на тяхната дейност, допринася значимо за по-висока рентабилност и производителност на осъществяваната дейност.

2. Dimitrina Stoyancheva, **Darina Stoyanova**. Growth and innovation activity of Agricultural and Food processing firms in Bulgaria. 37th International Scientific Conference on Economic and Social Development – "Socio Economic Problems of Sustainable Development" - Baku, 14-15 February 2019, p. 1312-1320. (ISSN: 1849-7535)

Abstract:

This paper explores and analyzes the dynamics of firm growth and productivity, on the one hand, and the investments in innovation activity, on the other, as we distinguish between firms from Agricultural sector and Food processing sector. An attempt has been made to examine the relationship between the firms' growth and performance and the innovation activity of firms of different size and age. For this purpose we analyze 1) the change in the sales revenue and value

added from firms' operations; 2) the significance of investments in innovation activities and real assets, the size and age of the firms as factors for higher growth and productivity.

Our findings show that regardless the firm size there is a positive link between firms' growth, productivity and age and the amount of innovation investments for the food processing firms, and not for the firms in Agricultural sector. Innovation active firms in both sectors indicate better economic performance and create more value added. Considering firm size, we found that the investments in innovation activities and firms' age are significantly related for the small and large firms in the Agricultural sector and the small and medium firms in the Food processing sector. Large innovation active firms from the Food processing sector invest more in real assets, however in the Agricultural sector the small and medium-size innovative firms outstrip investments of the large firms. Food processing firms show higher ability to generate revenues, create more value added and perform larger investments. Investments in real assets are significantly linked with firms' innovation investments in both sectors.

Резюме (превод):

Тази статия изследва и анализира динамиката на фирмения растеж и производителността, от една страна, и инвестиционната и иновационна дейност, от друга, като разграничаваме фирми от селскостопанската и хранително-вкусовата промишленост. Направен е опит да се изследва връзката между фирмения растеж и производителността и иновационната активност на фирмите с различна големина и възраст. За тази цел анализирахме 1) промяната в приходите от продажби и добавената стойност от дейността на фирмите; 2) значението на инвестициите в иновационни дейности и реални активи, размера и възрастта на фирмите като фактори за по-висока производителност.

Нашите констатации показват положителна връзка между растежа на фирмата и производителността и размера на инвестициите в дълготрайни, материални и нематериални, активи и размера на фирмата. Иновационно активните фирми имат по-добри икономически резултати и създават повече добавена стойност. Инвестициите в нематериални активи се доказват като статистически значим фактор и оказват положително влияние върху растежа на фирмите, производителността и инвестициите в реални активи. Като се има предвид големината на фирмата, ние откриваме, че големите иновационни фирми от хранително-вкусовата промишленост инвестират повече в реални активи, свързани с големи селскостопански фирми, но малките и средни

иновативни аграрни фирми правят повече реални инвестиции. Фирмите от хранително-вкусовата промишленост, в сравнение с тези в Аграрния сектор, показват по-голяма способност да генерират приходи, да създават повече добавена стойност и да извършват по-големи инвестиции.

3. **Darina Stoyanova.** 2019. The need for state intervention in the economy and in particular in the Agricultural sector – arguments for and against. *Trakia Journal of Science*, Vol. 17, Suppl. 1, pp. 440-444. (ISSN 1313-7069 (print); ISSN 1313-3551 (online))

Abstract:

THE PURPOSE of the present research is to examine the main author's opinions regarding the state policy and its intervention in the economy and in particular in the agricultural sector, and on this basis to draw out, systematize and summarize the main directions and arguments for and against the intervention of the state in the economy. METHODS: Based on a literature review should be grouped the different opinions of the authors studied this problem. We should make a comparative analysis of the negative and positive aspects of state intervention on the economy and taking into account the specifics of the agricultural sector. RESULTS: As a result of the research are summarized and analyzed the main tendencies and opinions about the need for state intervention in the economy. CONCLUSIONS: From the analysis made in the study, there is no unambiguous vision in the economic literature regarding the need of state intervention in the economy and agricultural sector. Despite all the arguments that are drawn against the state support, the state through its policies and measures intervenes in the financial and credit markets. Factors have been put forward to support the need of state intervention to prevent market failures such as monopolization of production, imperfect competition and others. Highlighted are examples of highly developed countries where the mixed type of governance and adequate state intervention positively affect the economy.

Резюме (превод):

ЦЕЛТА на настоящото изследване е да се проучат основните авторски мнения по отношение на държавната политика и нейната интервенция в икономиката и в частност в Аграрния сектор, и на тази основа да се изведат, систематизират и обобщят основните направления и аргументи в полза и против намесата на държавата в икономиката. МЕТОДИ: На основата на извършен литературен преглед да се групират различните

мнения на авторите, изследвали този проблем. Да се направи сравнителен анализ на отрицателните и положителните страни на държавната намеса върху икономиката като цяло и при отчитане на спецификата на Аграрния сектор. РЕЗУЛТАТИ: Като резултат от научното изследване са систематизирани и анализирани основните направления и мнения за необходимостта от намеса на държавата в икономиката. ИЗВОДИ: От направения анализ в изследването не се установява еднозначно виждане в икономическата литература по отношение необходимостта от държавна намеса в икономиката и Аграрния сектор. Независимо от всички аргументи, които са изведени против държавната подкрепа, държавата чрез своите политики и мерки се намесва на финансовите и кредитните пазари. Изведени са фактори в подкрепа необходимостта от намеса на държавата за предотвратяване на пазарните дефекти като монополизацията на производството, несъвършената конкуренция и други. Открити са примери за силно развити държави, където смесеният тип на управление и адекватната държавна интервенция влияят положително на икономиката.